

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Evropski pravosodni atlas za civilne zadeve>Bruselj I (prenovitev)

Bruselj I (prenovitev)

Hrvaška

Člen 65(3) – Informacije o tem, kako se po nacionalnem pravu določajo učinki sodnih odločb iz člena 65(2) Uredbe.

Tretje osebe, ki niso stranke v sporu, so obveščene o pravdi, s čimer se jim sporoči, da lahko ima sprejeta sodba posredne pravne učinke nanje. Če mora tožnik ali toženec tretjo osebo obvestiti o pravdi, da s tem doseže nek civilnopravni učinek, lahko to stori kadar koli pred izdajo pravnomočne odločbe v postopku, tako da pri civilnem sodišču vloži vlogo ter navede razloge in stanje postopka. Stranka, ki je tretjo osebo obvestila o pravdi, tega dejstva nato ne more uporabiti za to, da zahteva prekinitev postopka, podaljšanje roka ali odlog naroka.

Tretja oseba, ki ima pravni interes za uspeh ene od strank v pravdi, se taki stranki lahko pridruži, ni pa tega zavezana storiti. Če se navedena tretja oseba odloči spustiti v postopek, predloži izjavo o intervenciji, bodisi na naroku bodisi s pisno vlogo, ki se vroči obema strankama. Tretja oseba, ki se spusti v postopek, ne postane stranka postopka, ampak pridobi status intervenienta, ki mora sprejeti stanje pravde, kakršno je v času, ko se ji pridruži; dejanja intervenienta ne smejo nasprotovati dejanjem stranke, ki se ji je pridružil.

V hrvaškem pravu obstajajo tri vrste intervenienta: navadni intervenient, intervenient s statusom enotnega sospornika (pravni učinek sodbe se enako nanaša na intervenienta in stranko v postopku) in intervenient *sui generis* (vstop državnega odvetnika in centrov za socialno delo v postopek). Če vrsta intervenienta ni navedena, se domneva, da gre za navadnega intervenienta.

Pravnomočna odločba, sprejeta v pravdi, o kateri je bila tretja oseba obveščena ali v kateri je sodelovala kot intervenient, ima na navedeno tretjo osebo poseben pravni učinek, ki se običajno imenuje učinek intervencije. Tretje osebe lahko navedeni učinek preprečijo, če uspešno vložijo ugovor *exceptio male gestis vel conducti processus*. Če se torej zoper tretjo osebo, ki je bila obveščena o zadevni pravdi ali ki je v njej sodelovala, začne nova pravda, se v njej pri reševanju spora s stranko, ki se ji je v predhodni pravdi pridružila, ne more sklicevati na to, da spor, kot je bil predstavljen sodišču v predhodnem postopku, ni bil pravilno rešen. Pravnomočna odločba pa na intervenienta nima absolutnega učinka.

Zato velja, da se, če je stranka opravila procesna dejanja, za katera je vedela, da bodo poslabšala njen procesni položaj, ali če je zmanjšala procesni pomen procesnih dejanj svojega intervenienta, ki bi lahko bila koristna, ali če je sprejela ukrepe, ki so bili z njimi v nasprotju, lahko učinek intervencije predhodno sprejete pravnomočne odločbe v sporu med stranko, ki se ji je intervenient pridružil, in njeno nasprotno stranko glede predhodnega intervenienta izpodbija.

Predvideva se, da je bilo intervenientu omogočeno, da v pravdi sprejme kakršne koli ukrepe, ki bi lahko prispevali k pozitivni rešitvi spora, razen če v zvezi z ugovorom, ki ga je vložil nekdanji intervenient, ni bilo ugotovljeno drugače.

Obvestilo ima postopkovne in civilnopravne posledice. Stranka, ki je dala obvestilo, se lahko v poznejši pravdi zoper tretjo osebo, ki je bila o pravdi obveščena, sklicuje na učinek intervencije pravnomočne sodbe, ne glede na to, ali se je tretja oseba pridružila pravdi kot intervenient (na primer če se povzročitelj škode ni pridružil pravdi med oškodovancem in zavarovateljem kot intervenient, kljub temu da ga je zavarovatelj prosil, naj to stori, taka tretja oseba v nobenem postopku, ki ga zoper njo začne zavarovatelj, ne more vložiti ugovora, ki bi ga lahko vložila v pravdi med zavarovateljem in oškodovancem). Obvestilo vpliva tudi na prekinitev teka zastaralnega roka, odlog zapadlosti in vložitev zahtevka zaradi odgovornosti na podlagi napake na stvari.

Dejstvo, da je tretja oseba prejela obvestilo o pravdi, ne vpliva na razmerje med tretjo osebo in nasprotno stranko stranke, ki se ji intervenient pridruži, razen kadar se tretja oseba odloči pridružiti pravdi kot intervenient.

Člen 74 – Opis nacionalnih predpisov in postopkov na področju izvršitve

Postopek izvršbe v Republiki Hrvaški ureja zakon o izvršbi (*Ovršni zakon*) (*Narodne novine* (NN; uradni list Republike Hrvaške), št. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17; v nadaljnjem besedilu: zakon o izvršbi).

Zakon določa postopke, na podlagi katerih sodišče opravi izvršbo zahtevkov z uporabo instrumentov za izvršbo (postopek izvršbe (*ovršni postopak*)).

Finančna agencija (*Financijska agencija*; v nadaljnjem besedilu: agencija FINA), ki je pravna oseba, ki opravlja izvršbo na podlagi zakona o izvršbi in zakona o izvršbi na finančnih sredstvih, delodajalci, hrvaški inštitut za pokojninsko zavarovanje in drugi organi, ki jih določa zakon, prav tako sodelujejo v postopku izvršbe.

Za odreditev izvršbe so stvarno pristojna občinska sodišča (*općinski sudovi*), razen kadar je ta pristojnost izrecno dodeljena drugemu sodišču, organu ali osebi. Sodišča, ki so pristojna odrediti izvršbo, so pristojna tudi za obravnavo pritožb zoper sklepe o izvršbi ali druge odločbe, ki so jih sprejela na podlagi predloga za izvršbo. Krajevna pristojnost, opredeljena v zakonu o izvršbi, je izključna (npr. krajevna pristojnost za izdajo odločbe na podlagi predloga za izvršbo na nepremičnini in za izvedbo take izvršbe pripada sodišču, na ozemlju katerega je nepremičnina).

Postopke izvršbe na prvi in drugi stopnji vodi sodnik posameznik, ki tudi sprejema ustrezne odločbe, razen kadar zakon o izvršbi določa, da postopek vodi in odločitve sprejema notar.

Postopek začne izvršilni upnik, ki na podlagi izvršilne listine pri pristojnem sodišču vloži predlog za izvršbo. Izjema od tega pravila je, kadar izvršilni upnik pri agenciji FINA predloži zahtevo za neposredno poplačilo na podlagi izvršilne listine (npr. pravnomočne sodne odločbe). To je dovoljeno le v primeru izvršbe pri izvršilnem dolžniku na podlagi denarnega zahtevka (neposredno poplačilo denarnega zahtevka). V takem primeru agencija FINA namesto izdaje sklepa o izvršbi izvršilnemu dolžniku pošlje kopijo upnikove zahteve z vsemi informacijami.

Predmet izvršbe so premišne in pravice, na katerih zakon omogoča izvršbo za izvršitev zahtevka. Izvršilna sredstva so izvršilni ukrepi, ukrepi zavarovanja ali sistem takih ukrepov, s katerimi se zahtevke v skladu z zakonom izvrši ali zavaruje.

Sodišče odredi izvršbo s sredstvi in na predmetih, navedenih v predlogu za izvršbo. Če se predlaga več izvršilnih sredstev ali predmetov izvršbe, sodišče na podlagi zahteve izvršilnega dolžnika omeji izvršbo na le nekatere od navedenih sredstev ali predmetov, če ti zadostujejo za izvršitev zahtevka.

Vprašanje, ali je lahko posamezna premoženjska ali pravica predmet izvršbe oziroma ali je izvršba na posamezni premoženjski ali pravici omejena, se obravnava glede na okoliščine v trenutku vložitve predloga za izvršbo.

Člen 212 zakona o izvršbi določa posebna pravila glede izvršbe na sredstvih, ki so izvzeta iz izvršbe ali na katerih je izvršba omejena, člena 241 in 242 zakona o izvršbi pa določata posebna pravila o izvzetju iz izvršbe in omejitvi izvršbe na premoženju pravnih oseb. Eno od osnovnih načel izvršilnega postopka je, da kadar sodišče izvaja izvršilne ukrepe ali ukrepe zavarovanja, mora pri tem upoštevati dostojanstvo izvršilnega dolžnika in zagotoviti, da so škodljivi učinki izvršbe na izvršilnega dolžnika čim manjši.

Zoper sklep na prvi stopnji je mogoča pritožba, razen če zakon o izvršbi ne določa drugače. Dovoljena pritožba, pravočasno vložena zoper sodno odločbo glede izvršbe na podlagi izvršilne listine, ne zadrži izvršbe. Pritožbo je treba vložiti v osmih dneh od dneva vročitve odločbe na prvi stopnji, razen če zakon o izvršbi ne določa drugače, oziroma v treh dneh v primeru sporov glede menic ali čekov.

Vsi zahtevki, potrjeni s pravnomočno sodno odločbo, odločbo drugega pristojnega javnega organa, poravnava pred sodiščem ali drugim pristojnim organom ali notarsko listino, zastarajo po desetih letih, vključno s tistimi, glede katerih zakon v drugačnih okoliščinah določa krajši zastaralni rok.

Zahtevki, ki niso potrjeni s pravnomočno sodno odločbo, odločbo drugega pristojnega javnega organa, s poravnava pred sodiščem ali drugim pristojnim organom ali notarsko listino, zastarajo po petih letih, razen če zakon ne določa drugače.

Periodične terjatve, ki zapadejo letno ali v krajšem roku, ne glede na to, ali gre za akcesorne periodične terjatve, kot so zahtevki v zvezi z obrestmi, ali periodične terjatve, ki se nanašajo na samo pravico, kot so preživninski zahtevki, zastarajo v treh letih od datuma, ko zapadejo v plačilo. Enako velja za anuitete, s katerimi se glavnica in obresti plačujejo v enakih, predhodno določenih periodičnih zneskih, ne pa tudi za poplačila na obroke ali druge primere delne izpolnitve.

Pravica, iz katere izhaja periodična terjatev, zastara po petih letih od datuma, ko zapade najstarejša neizpolnjena terjatev. Pravica do preživljanja na podlagi zakona ne zastara.

Medsebojne terjatve, ki izhajajo iz gospodarskih pogodb za prodajo blaga in storitev, tj. pogodb za prodajo blaga in storitev, sklenjenih med trgovcem in osebo javnega prava, ter zahtevki za nadomestilo stroškov, nastalih na podlagi takih pogodb, zastarajo po treh letih. Zastaralni rok velja posebej za vsak primer, ko se dobavi blago, izvedejo dela ali opravijo storitve. Zahtevki glede najemnin zastarajo po treh letih, ne glede na to, ali se plačujejo periodično ali v celotnem znesku. Zahtevki za odškodnino zaradi škode zastarajo v treh letih po tem, ko je žrtev izvedela za škodo in osebo, ki jo je povzročila. V vsakem primeru taki zahtevki zastarajo v petih letih po nastanku škode. Če je bila škoda povzročena s kaznivim dejanjem in za kazenski pregon velja daljši zastaralni rok, odškodninski zahtevek zoper odgovorno osebo zastara takrat, ko zastara kazenski pregon.

Po enem letu zastarajo zahtevki, ki se nanašajo na dobavo električne in toplotne energije, plina, vode, dimnikarske storitve in storitve čiščenja, če je bila storitev opravljena za potrebe gospodinjstva, zahtevki radijske postaje ali radijske in televizijske postaje za uporabo radijskega in televizijskega sprejemnika. Zastaralni rok enega leta se uporablja tudi za zahtevke ponudnikov poštnih, telegrafskih in telefonskih storitev za uporabo telefonov in poštnih predalčnikov, druge zahtevke navedenih ponudnikov storitev, ki se nanašajo na zneske, ki zapadejo vsake tri mesece ali pogosteje, in zahtevke, ki se nanašajo na naročnine na medije, pri čemer se rok šteje od konca obdobja, za katerega je bila zadevna publikacija naročena.

Zahtevki imetnika zavarovalne police ali tretje osebe na podlagi pogodbe o življenjskem zavarovanju zastarajo po petih letih, zahtevki na podlagi drugih zavarovalnih pogodb pa po treh letih, šteto od prvega dne po koncu koledarskega leta, v katerem je zahtevek nastal. Zahtevki zavarovatelja na podlagi zavarovalne pogodbe zastarajo po treh letih. Zastaralni rok zahtevka, ki ga lahko zavarovatelj vloži zoper tretjo osebo, ki je odgovorna za uresničitev tveganja, začne teči in se izteče hkrati z zastaralnim rokom zahtevka zavarovane osebe zoper tretjo osebo.

Člen 75(a) – Imena in kontaktni podatki sodišč, pri katerih se vložijo zahteve v skladu s členi 36(2), 45(4) in 47(1)

V Republiki Hrvaški se civilne zadeve predložijo pristojnim občinskim sodiščem, gospodarske zadeve pa pristojnim gospodarskim sodiščem.

Vsa občinska sodišča so pristojna za odločanje o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb tujih sodišč.

Člen 75(b) – Imena in kontaktni podatki sodišč, pri katerih se po členu 49(2) vložijo pravno sredstvo zoper odločitev o zahtevi za zavrnitev izvršitve

V Republiki Hrvaški se pritožba zoper odločbo o vlogi za zavrnitev izvršbe v civilnih zadevah vloži pri županijskem sodišču prek pristojnega občinskega sodišča, v gospodarskih zadevah pa pri visokem gospodarskem sodišču prek pristojnega gospodarskega sodišča.

Kliknite spodnjo povezavo za prikaz vseh pristojnih organov v zvezi s tem členom.

Država: Hrvaška

Pravni akt: Brussels I recast

Vrsta pristojnosti: Sodišča za vložitev zahtevkov

Na podlagi vaših informacij je bilo najdenih je bilo več sodišč/organov, pristojnih za ta pravni akt. Seznam organov/sodišč:

Općinski građanski sud u Zagrebu

Općinski sud u Bjelovaru

Općinski sud u Crikvenici

Općinski sud u Dubrovniku

Općinski sud u Gospiću

Općinski sud u Karlovcu

Općinski sud u Koprivnici

Općinski sud u Kutini

Općinski sud u Makarskoj

Općinski sud u Metkoviću

Općinski sud u Novom Zagrebu

Općinski sud u Osijeku

Općinski sud u Pazinu

Općinski sud u Puli-Pola

Općinski sud u Rijeci

Općinski sud u Sesvetama

Općinski sud u Sisku

Općinski sud u Slavonskom Brodu

Općinski sud u Splitu

Općinski sud u Varaždinu

Općinski sud u Velikoj Gorici

Općinski sud u Vinkovcima

Općinski sud u Virovitici

Općinski sud u Vukovaru

Općinski sud u Zadru

Općinski sud u Zlataru

Općinski sud u Čakovcu

Općinski sud u Đakovu

Općinski sud u Šibeniku
Trgovački sud u Bjelovaru
Trgovački sud u Dubrovniku
Trgovački sud u Osijeku
Trgovački sud u Pazinu
Trgovački sud u Rijeci
Trgovački sud u Splitu
Trgovački sud u Varaždinu
Trgovački sud u Zadru
Trgovački sud u Zagrebu

Država: Hrvatska

Pravni akt: Brussels I recast

Vrsta pristojnosti: Pritožbena sodišča

Za pritožbe zoper odločitve občinskega sodišča je pristojno županijsko sodišče, za pritožbe zoper odločitve gospodarskega sodišča je pristojno Visoko gospodarsko sodišče Republike Hrvatske. Pritožba se vložijo na sodišču, ki je odločalo na prvi stopnji (občinsko ali gospodarsko sodišče, kot opisano spodaj).

Na podlagi vaših informacij je bilo najdenih je bilo več sodišč/organov, pristojnih za ta pravni akt. Seznam organov/sodišč:

Općinski građanski sud u Zagrebu

Općinski sud u Bjelovaru
Općinski sud u Crikvenici
Općinski sud u Dubrovniku
Općinski sud u Gospiću
Općinski sud u Karlovcu
Općinski sud u Koprivnici
Općinski sud u Kutini
Općinski sud u Makarskoj
Općinski sud u Metkoviću
Općinski sud u Novom Zagrebu
Općinski sud u Osijeku
Općinski sud u Pazinu
Općinski sud u Požegi
Općinski sud u Puli-Pola
Općinski sud u Rijeci
Općinski sud u Sesvetama
Općinski sud u Sisku
Općinski sud u Slavonskom Brodu
Općinski sud u Splitu
Općinski sud u Varaždinu
Općinski sud u Velikoj Gorici
Općinski sud u Vinkovcima
Općinski sud u Virovitici
Općinski sud u Vukovaru
Općinski sud u Zlataru
Općinski sud u Čakovcu
Općinski sud u Đakovu
Općinski sud u Šibeniku
Trgovački sud u Bjelovaru
Trgovački sud u Dubrovniku
Trgovački sud u Osijeku
Trgovački sud u Pazinu
Trgovački sud u Rijeci
Trgovački sud u Splitu
Trgovački sud u Varaždinu
Trgovački sud u Zadru
Trgovački sud u Zagrebu

Člen 75(c) – Imena in kontaktni podatki sodišč, pri katerih se po členu 50 vložijo kakršna koli nadaljnja pravna sredstva

V skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja, ne obstajajo sodišča, pri katerih bi bilo mogoče vložiti nadaljnjo pritožbo.

Člen 75(d) – Jeziki, ki so sprejemljivi za prevod potrtil v zvezi s sodnimi odločbami, javnimi listinami in sodnimi poravnavami

Ni relevantno.

Člen 76(1)(a) – Pravila o pristojnosti iz člena 5(2) in člena 6(2) Uredbe

V zvezi s pristojnostjo v civilnih in gospodarskih zadevah člen 46 zakona o mednarodnem zasebnem pravu (*Zakon o mednarodnem privatnem pravu*) (*Narodne novine* (NN; uradni list Republike Hrvatske), št. 101/17), ki velja od 29. januarja 2019, določa, da so v sporih z mednarodnim elementom pristojna hrvaška sodišča. V tej določbi je izrecno navedeno, da se Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 351, 20.12.2012) uporablja znotraj področja uporabe navedene uredbe, obenem pa je ta uporaba razširjena na primere, ki vključujejo državljane tretjih držav. Odstavek 3 navedenega člena omogoča odločitve, da ima pristojnost sodišče tretje države, razen če ima izključno pristojnost hrvaško sodišče ali sodišče druge države članice Evropske unije.

Člen 76(1)(b) – Pravila o obvestilu drugega o pravdi iz člena 65 Uredbe

V Republiki Hrvatski obvestilo drugega o pravdi ureja člen 211 zakonika o pravdnem postopku (*Zakon o parničnem postopku*).

Člen 76(1)(c) – Konvencije iz člena 69 Uredbe

Pogodba med Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo in Ljudsko republiko Bolgarijo z dne 23. marca 1956 o vzajemni pravni pomoči.

Pogodba med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Češkoslovaško socialistično republiko z dne 20. januarja 1964 o urejanju pravnih odnosov v civilnih, rodbinskih in kazenskih zadevah.

Konvencija med vladama Socialistične federativne republike Jugoslavije in Republike Francije z dne 18. maja 1971 o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in trgovskih stvareh.

Sporazum med Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo in Kraljevino Grčijo z dne 18. junija 1959 o vzajemnem priznanju in izvršitvi sodnih odločb.

Pogodba med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Ljudsko republiko Madžarsko z dne 7. marca 1968 o vzajemnem pravnem prometu.

Pogodba med Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo in Ljudsko republiko Poljsko z dne 6. februarja 1960 o pravnem prometu v civilnih in kazenskih zadevah.

Pogodba med Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo in Ljudsko republiko Romunijo z dne 18. oktobra 1960 o pravni pomoči.

Konvencija med Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo in Republiko Italijo o vzajemni pravni pomoči v civilnih in upravnih zadevah, podpisana v Rimu 3. decembra 1960.

Pogodba med Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o vzajemnem pravnem prometu, podpisana na Dunaju 16. decembra 1954.

Pogodba med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško z dne 7. februarja 1994 o pravni pomoči v civilnih in kazenskih zadevah.

Zadnja posodobitev: 29/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.